

Prima instanță: E. Silivestru.
Instanța de apel: N. Vascan, V. Negru, E. Fistican.

dosarul nr. 2rac-467/16

DECIZIE

16 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Mihai Poalelungi
Tatiana Vieru
Valentina Clevadi
Tamara Chișcă-Doneva
Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de către reprezentantul recurentului, Societatea cu Răspundere Limitată „Gabo”, Nicolae Gandrabur,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Gabo” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Agrosudresurs” cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a penalității precum și la acțiunea reconvențională a Societății cu Răspundere Limitată „Agrosudresurs” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Gabo” cu privire la declararea nulă a actului de verificare a decontărilor reciproce, repunerea în termen și repararea prejudiciului material,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 04 mai 2016, prin care a fost respins apelul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Gabo” și a fost menținută hotărârea judecătorească Botanica, municipiul Chișinău din 14 iulie 2015,

c o n s t a t ă

La 29 aprilie 2014, reclamantul S.R.L. „Gabo”, a depus cerere de chemare în judecată împotriva S.R.L. „Agrosudresurs” cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a penalității.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că, la 24 august 2009, S.R.L. „Gabo” și S.R.L. „Agrosudresurs” au încheiat contractul de vânzare-cumpărare cu nr. 31/240809 a materialelor pentru vinificație.

Menționează reclamantul că, în temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr. 31/240809 și a facturilor fiscale: nr. SW2358905 din 04 septembrie 2009, nr. SW2358928 din 10 septembrie 2009, nr. SW2358945 din 16 septembrie 2009, nr. SW2358986 din 02 octombrie 2009, nr. SW2358989 din 02 octombrie 2009, nr. SU2864764 din 27 octombrie 2009, nr. SU2864765 din 10 noiembrie 2009, nr. SU2864770 din 11 noiembrie 2009, nr. SU2864780 din 16 noiembrie 2009, nr. SU2864793 din 27 noiembrie 2009, nr. SU2864795 din 30 noiembrie 2009, nr. SU3173137 din 08 ianuarie 2010, nr. SU3173165 din 19 februarie 2010, nr. SU3173170 din 25 februarie 2010, nr. SU3173182 din 05 martie 2010, nr. SU3173474 din 23 martie 2010, nr. SU3173488 din 14 aprilie 2010, nr. SU3456203 din 21 aprilie 2010, reclamantul a livrat pârâtului marfa în valoare totală de 1 728 181 lei și 26 bani.

Afirmă reclamantul că, potrivit pct. 5 al contractului de vânzare-cumpărare, datoria respectivă, urma a fi achitată până la 01 martie 2010. Din datoria în cauză, pârâtul a achitat doar suma de 564 392 lei și 60 bani, iar datoria în sumă de 1 163 788 lei și 66 bani nu a fost achitată până în prezent.

Indică reclamantul că, la 30 aprilie 2011, prin actul de verificare a decontărilor, pârâtul a confirmat existența datoriei față de reclamant, în mărime totală de 1 163 788 lei și 66 bani.

Specifică reclamantul că, pentru neachitarea în termen a datoriei în mărime de 1 163 788 lei și 66 bani, rezultată din neexecutarea condițiilor contractului de vânzare-cumpărare nr. 31/240809 din 24 august 2009 a fost calculată și o penalitate, în mărime de 1 768 958 lei și 82 bani. Astfel, suma totală constituită din datorie, dobânda de întârziere și penalitate este în mărime de 3 653 467 lei și 47 bani.

Invocă reclamantul că, în vederea soluționării amiabile a litigiului, a expediat în adresa pârâtului o cerere, cerând achitarea datoriei totale în mărime de 3 653 467 lei și 47 bani, însă până în prezent, pârâtul nu a întreprins nicio acțiune în acest sens.

Cere reclamantul S.R.L. „Gabo” încasarea datoriei din contul S.R.L. „Agrosudresurs” în beneficiul lui în mărime de 1 163 788 lei și 66 bani, a dobânzii de întârziere în mărime de 720 719 lei și 99 bani, a penalității în mărime de 1 768 958 lei și 82 bani și a cheltuielilor de judecată.

La 16 mai 2014, reclamantul S.R.L. „Gabo” a depus cerere de concretizare a cerințelor, cerând încasarea din contul S.R.L. „Agrosudresurs” în beneficiul lui a datoriei în mărime de 1 163 788 lei și 66 bani, a dobânzii de întârziere în mărime de 720 719 lei și 99 bani, a penalității în mărime de 1 768 958 lei și 82 bani, repararea prejudiciului material în mărime de 276 981 lei 71 bani, în total suma în mărime de 3 930 449 lei și 18 bani și încasarea cheltuielilor de judecată.

S.R.L. „Agrosudresurs” a depus cerere reconvențională, prin care a cerut declararea nulă a actului de verificare a decontărilor reciproce din 30 aprilie 2011 ca

fiind semnat de o persoană fără a avea împuternicirile necesare din partea S.R.L. „Agrosudresurs”, repunerea în termen, repararea prejudiciului material cauzat din contul S.R.L. „Gabo” în beneficiul S.R.L. „Agrosudresurs” în mărime de 187 950 dolari americani.

Prin hotărârea judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 14 iulie 2015, acțiunea inițială a fost respinsă ca fiind tardivă, iar cea reconvențională a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 2 martie 2016 apelul declarat de către S.R.L. „Agrosudresurs” a fost restituit.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 04 mai 2016, a fost respins apelul declarat de către S.R.L. „Gabo” și a fost menținută hotărârea judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 14 iulie 2015.

La 01 iulie 2016, reprezentantul recurentului S.R.L. „Gabo”, Nicolae Gandrabur a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cerând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și casarea parțială a hotărârii primei instanțe în partea respingerii cererii de chemare în judecată a S.R.L. „Gabo” împotriva S.R.L. „Agrosudresurs” cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a penalității, ca fiind tardivă și emiterea unei hotărâri de admitere a acțiunii.

La 18 iulie 2016, reprezentantul recurentului S.R.L. „Gabo”, Nicolae Gandrabur a declarat recurs suplimentar împotriva deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cerând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și casarea parțială a hotărârii primei instanțe în partea respingerii cererii de chemare în judecată a S.R.L. „Gabo” împotriva S.R.L. „Agrosudresurs” cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a penalității, ca fiind tardivă și emiterea unei hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului, reprezentantul recurentului a indicat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, deoarece acestea ar fi fost emise cu interpretarea eronată a normelor de drept material și procedural.

Mai mult ca atât, consideră reprezentantul recurentului că, ambele instanțe de judecată, nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată și eronat ar fi interpretat-o.

Conform art. I din Legea nr. 155 din 05 iulie 2012 Cod de procedură civilă al Republicii Moldova, nr. 225-XV din 30 mai 2003, s-a modificat și completat cu excluderea din Cod a articolelor 397-422.

În conformitate cu art. 434 alin.(1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Prin urmare, reprezentantul recurentului a depus recursul în termenul prevăzut de lege.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 02 noiembrie 2016 completul din 3 judecători a considerat recursul admisibil și a decis examinarea acestuia în fond de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 442 alin.(1) CPC, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră, că recursul reprezentantului recurentului S.R.L. „Gabo”, Nicolae Gandrabur, urmează a fi admis, cu casarea integrală a deciziei Curții de Apel Chișinău din 04 mai 2016 și trimiterea cauzei civile la rejudecare în Curtea de Apel Chișinău din următoarele motive.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Din materialele dosarului, rezultă că, la 29 aprilie 2014, recurentul-reclamant S.R.L. „Gabo”, a depus cerere de chemare în judecată împotriva S.R.L. „Agrosudresurs” cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a penalității.

În motivarea acțiunii, recurentul-reclamant a invocat că, la 24 august 2009, S.R.L. „Gabo” și S.R.L. „Agrosudresurs” au încheiat contractul de vânzare-cumpărare cu nr. 31/240809 a materialelor pentru vinificație.

Menționează recurentul-reclamant că, în temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr. 31/240809 și a facturilor fiscale: nr. SW2358905 din 04 septembrie 2009, nr. SW2358928 din 10 septembrie 2009, nr. SW2358945 din 16 septembrie 2009, nr. SW2358986 din 02 octombrie 2009, nr. SW2358989 din 02 octombrie 2009, nr. SU2864764 din 27 octombrie 2009, nr. SU2864765 din 10 noiembrie 2009, nr. SU2864770 din 11 noiembrie 2009, nr. SU2864780 din 16 noiembrie 2009, nr. SU2864793 din 27 noiembrie 2009, nr. SU2864795 din 30 noiembrie 2009, nr. SU3173137 din 08 ianuarie 2010, nr. SU3173165 din 19 februarie 2010, nr. SU3173170 din 25 februarie 2010, nr. SU3173182 din 05 martie 2010, nr. SU3173474 din 23 martie 2010, nr. SU3173488 din 14 aprilie 2010, nr. SU3456203 din 21 aprilie 2010, a livrat intimatului-pârât marfă, în valoare totală de 1 728 181 lei și 26 bani.

Afirmă recurentul-reclamant că, potrivit pct. 5 al contractului de vânzare-cumpărare, datoria respectivă, urma a fi achitată până la 01 martie 2010. Din datoria în cauză, intimatul-pârât a achitat doar suma de 564 392 lei și 60 bani, iar datoria în sumă de 1 163 788 lei și 66 bani nu a fost achitată până în prezent.

Indică recurentul-reclamant că, la 30 aprilie 2011, prin actul de verificare a decontărilor, intimatul-pârât a confirmat existența datoriei față de reclamant, în mărime totală de 1 163 788 lei și 66 bani.

Specifică recurentul-reclamant că, pentru neachitarea în termen a datoriei în mărime de 1 163 788 lei și 66 bani, rezultată din neexecutarea condițiilor contractului de vânzare-cumpărare nr. 31/240809 din 24 august 2009 a fost calculată și o penalitate, în mărime de 1 768 958 lei și 82 bani. Astfel, suma totală constituită din datorie, dobânda de întârziere și penalitate este în mărime de 3 653 467 lei și 47 bani.

S.R.L. „Agrosudresurs” a depus cerere reconvențională, prin care a cerut declararea nulă a actului de verificare a decontărilor reciproce din 30 aprilie 2011 ca fiind semnat de o persoană fără a avea împuternicirile necesare din partea S.R.L. „Agrosudresurs”, repunerea în termen, repararea prejudiciului material cauzat din contul S.R.L. „Gabo” în beneficiul S.R.L. „Agrosudresurs” în mărime de 187 950 dolari americani.

Prima instanță a respins acțiunea inițială ca fiind tardivă și pe cea reconvențională ca fiind neîntemeiată, iar instanța de apel a respins apelul declarat de către reprezentantul S.R.L. „Gabo” și a menținut hotărârea primei instanțe.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 2 martie 2016 apelul declarat de către S.R.L. „Agrosudresurs” a fost restituit.

În conformitate cu art. 432, alin. (4) CPC, instanța de recurs casează decizia instanței de apel, or, erorile comise de aceasta duc nemijlocit la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, și anume dreptul la un proces echitabil precum și aprecierea arbitrară a probelor din dosar de către instanța de judecată.

În conformitate cu art. 118 alin.(1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

În conformitate cu art. 130 alin. (1)-(3) CPC, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la relevanța, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea pricinii.

În conformitate cu art. 514 CC, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

În conformitate cu art. 572 CC, (1) temeiul executării rezidă în existența unei obligații. (2) Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

Din materialele dosarului urmează că, instanța de apel, în motivarea deciziei, a indicat faptul că, actul de verificare a decontărilor reciproce din 30 aprilie 2011 este semnat de o persoană neîmpuțernicită (contabilul întreprinderii) și nu poate constitui un temei de repunere în termen.

Colegiul lărgit menționează că, concluzia în cauză a fost făcută de către instanța de apel, fără o careva referință la norma legală.

Cu atât mai mult, instanța de recurs menționează și faptul că, cu toate că semnătura conducătorului intimatului este lipsă pe actul de verificare (f.d.16 vol. I), în același timp, pe același act, este aplicată ștampila întreprinderii.

Conform art.24 al.(1) al Legii contabilității, entitatea are obligația să efectueze inventarierea generală a elementelor de activ și pasiv, cel puțin o dată pe an pe parcursul desfășurării activității sale.

În astfel de circumstanțe, avînd la bază norma de drept citată supra și faptul că, entitățile prezintă rapoarte privind inventarierea activelor și pasivelor organelor fiscale și de statistică, instanța de recurs consideră că, instanțele de judecată, la adoptarea hotărîrii, urmează să dea o apreciere corectă și clară a tuturor probelor prezentate de către părți.

În sensul art. 6 alin. (1) al CEDO, instanța de recurs ține să menționeze că instanțele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care și întemeiază hotărârile, iar avînd în vedere caracterul determinant al concluziilor sale să precizeze noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor.

Astfel, din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că, decizia instanței de apel a fost pronunțată cu încălcarea normelor de drept procedural și material, iar eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către reprezentantul recurentului S.R.L. „Gabo”, Nicolae Gandrabur, cu casarea integrală a deciziei Curții de Apel Chișinău din 04 mai 2016, și trimiterea cauzei civile la rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) din CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se admite recursul declarat de către reprezentantul recurentului Societatea cu Răspundere Limitată „Gabo”, Nicolae Gandrabur.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 04 mai 2016 în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Gabo” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Agrosudresurs” cu privire la încasarea

datoriei, a dobânzii de întârziere și a penalității precum și la acțiunea reconvențională a Societății cu Răspundere Limitată „Agrosudresurs” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Gabo” cu privire la declararea nulă a actului de verificare a decontărilor reciproce, repunerea în termen și repararea prejudiciului material, cu trimiterea cauzei civile la rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătorii

Mihai Poalelungi

Tatiana Vieru

Valentina Clevadi

Tamara Chișcă-Doneva

Oleg Sternioală